

Ex/Sans/PG/1.5/15/2017

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2017

(1st Year, 1st Semester)

SANSKRIT

Course : V

[Elements of Literary Criticism]

Time : Two Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

क - विभाग:

१। विभक्ति-निर्देशपूर्वकं समास-विश्लेषण-पूर्वकं चार्था देयाः
(सुरगिरा)----- (पदत्रयस्य)। 3×2=6

(क) ह्लादैकमयीम्।

(ख) अनन्यपरतन्त्राम्।

(ग) सद्यःपरनिर्वृतये।

(घ) कान्तासम्मिततयोपदेशयुजे।

२। यथानिर्देशम् उत्तरं देयम् —

शक्तिर्निपुणता लोकशास्त्रकाव्याद्यवेक्षणात्।

काव्यज्ञशिक्षयाभ्यास इति हेतुस्तदुद्भवे॥

(क) कारिकाया वङ्गानुवादो देयः। 2

(ख) निपुणता-पदस्य व्याख्या देया सुरगिरा। 2

(ग) कथं तावत् हेतुरिति पदस्य एकवचनत्वम्? 2

[Turn over]

- ३। व्याख्या देया (एकस्य) — 3
(क) संकेतितश्चतुर्भेदो जात्यादिर्जातिरेव वा।
(ख) -----सा लक्षणारोपिता क्रिया।

ख - विभागः

- ४। अधोलिखितेषु कस्यापि एकस्य लक्षणं समुल्लिख्य तत् सोदाहरणं सुरगिरा च व्याख्येयम्। 6

(क) अनुप्रासः

(ख) उपमा

(ग) अप्रस्तुतप्रशंसा

- ५। अधोलिखितेषु युगलेषु एकस्य सादृश्यं वैसादृश्यं च आलोच्यताम् — 5

(क) विभावना-विशेषोक्तिः

(ख) काव्यालिङ्गम्-अर्थान्तरन्यासः।

- ६। लक्षणोल्लेखपूर्वकम् अलंकारो निरूपणीयः — 4

लिम्पतीव तमोऽङ्गानि वर्षतीवाञ्जनं नभः।

असत्पुरुषसेवेव दृष्टिर्विफलतां गता ॥

अथवा,

पाण्डुक्षामं वदनं हृदयं सरसं तवालसं च वपुः।

आवेदयति नितान्तं क्षेत्रियरोगं सखि हृदन्तः ॥